

उदयपुरगढ़ी गाउँपालिका

जिल्ला, उदयपुर, १ नं. प्रदेश, बेपाल
स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ३, संडर्लाय: १, भाग: ३, पारित मिति: २०७६ भाव ५

साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम कार्यान्वयन

निवेशिका, २०७६

१. पृष्ठभूमि

आय आर्जनको माध्यमबाट गरीवी निवारणमा टेवा पुच्छाउने उद्देश्य राखी कृषकहरूको वास्तविक आवश्यकतामा आधारित, स्थानिय तहमा कार्यान्वयन हुन सक्ने सामूहिक उपभोगका स-नाना सातह सिंचाई प्राणली सञ्चालनहरू, वर्षातको पानी जम्मा गर्ने पानी पोखरीहरू, पानी तान्ने विभिन्न साधनहरू (जस्तै: हिँडकी पम्प, मोनोब्लॉक (Mono Block) पम्पसेट, पवन पम्प, हाइड्रोलिक चाम, साइकल पम्प, पासियन लील, नियर पम्प, डुण, स्वीकृत बास्टेट आदि) को निर्माण तथा मर्मत सम्भारको साथै आधुनिक सिंचाई पानी उपयोग प्रविधिहरू (जस्तै: सर्केस, सव-सर्केस, माइक्रो, माइक्रो, स्प्रिङ्गलर आदि) को विकास, निर्माण, सञ्चालन एवं मर्मत सम्भार र प्राकृतिक वा अन्य कारणबाट झटी भएको सिंचाईसरचनाहरूको तत्काल स्थायी वा अस्थायी मर्मत गरी कुलौमा पानी सञ्चालन गर्नाएक स्कीममा अधिकतम रु. १८ लाख रुपात्त तहमा सम्म अनुदान सहयोग दिई कृषक वर्गमा राहत पुच्छाउने इच्छिकोणले यो साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याईएको छ। खाच सुरक्षा एवं आय आर्जनको पृष्ठभूमिमा सञ्चालन गरिने यो कार्यक्रम कृषक सहकारी संस्था/उपभोक्ता समिति वा संस्था/कृषक समहरूमा केन्द्रित रहेर मात्र कार्यान्वयन गरिनेछ।

२. परिभाषा यस निर्देशिकामा

- २.१ साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम भन्नाले पहाडमा बढीमा २५ हेक्टर र तराईमा बढीमा २०० हेक्टर सम्म (सिंचाई निति, २०६०) सिंचाई हुने गरी नेपाल सरकारको तर्फबाट बढीमा रु. १८ लाख रुपात्त तहमा हजार सम्भारको अनुदान सहयोग र उपभोक्ता समेतबाट इटिमेटको कम्तीमा १५ प्रतिशतको रकम नगद वा जिन्सी वा श्रमदान वा तिनै थरीको सहयोग योगदान स्वरूप उपलब्ध गराई निर्माण गरिने स-नाना अस्थायी बाध, पैरी, छेकवार, कुलोसुधार/सरक्षण, त्यूम पाइप, पोलिथिन पाइप, पोखरि निर्माण, पम्प, हिँडकी पम्प, ट्यांझी, इनार, थोपा सिंचाई, स्प्रिङ्गलर आदि र उक्त निर्माणको लागि आवश्यक सामग्री तथा दृक्ष ज्यामिहरूको ज्याला समेत कार्यक्रम अन्तर्गत खर्च गर्न सक्ने गरी तयार गरिने सासाना सिंचाई स्कमलाई जानाउँदछ।

- २.२ सहकारी संस्था/उपभोक्ता संस्था वा समिति/कृषक समूह भन्नाले मान्यता प्राप्त हुने गरी स्थापित सहकारी संस्था/उपभोक्ता संस्था वा समिति/साधिक जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/उदयपुरगढी गाउँपालिका कृषि विकास शाखा अन्तर्गत वा अन्य निकायबाट गठन एवं दर्ता भई कम्तीमा एक वर्षको अवधि पुरा गरेका, नियमित बैठक बस्तुका साथै समूह सञ्चालन पद्धति एवं प्रक्रियाहरू अनुसार सञ्चालन भेरहेका र कृषि विकासको लागि सकूय रूपले साधिक जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/उदयपुरगढी गाउँपालिका कृषि विकास शाखाको सम्पर्कमा रही क्रियाशील रहेका कृषक समहरूलाई जनाउँदछ।

३. आयोजना छनौटका आधारहरू

- आयोजना छनौट गर्नु आगाडि देहायका आधारहरूलाई द्यान दिनुपर्नेछ। कृषक समूहको लागि आयाजेता छनौट गर्न सम्बन्धिमा साधिक जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/उदयपुरगढी गाउँपालिका कृषि विकास शाखा अन्तर्गत वा अन्य निकायबाट गठन एवं दर्ता भई कम्तीमा एक वर्षको अवधि पुरा गरेका, नियमित बैठक बस्तुका साथै समूह सञ्चालन पद्धति एवं प्रक्रियाहरू अनुसार सञ्चालन भेरहेका र कृषि विकासको लागि सकूय रूपले जिल्ला कृषि विकास कार्यालय/उदयपुरगढी गाउँपालिका कृषि विकास शाखाको सम्पर्कमा रही कृयाशील रहेका कृषक समहरूको लागि मात्र आयोजना छनौट गर्नु पर्नेछ।

३.२	सतह सिंचाई तथा पोखरी निर्माण गर्ने सञ्चर्भमा सामग्रिक सिंचाईलाई क्रिएटिव गर्ने ।	४.१	सातह सिंचाई तथा पोखरी निर्माण गर्ने सञ्चर्भमा सामग्रिक सिंचाईलाई क्रिएटिव गर्ने ।
३.३	जनसहभागिताको आधारमा स्थानीय श्रेतको बढी परिचालन गर्ने संक्षम उपभोक्ता समिति वा संस्था /कृषक समूहलाई क्रिएटिव गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उद्देश्य अनलुप सहभागी सम्थाले कूल लागतको ल्यनतम १५ प्रतिशत रकम नगद वा श्रमदान वा जिसी वा तीने थरी सहयोगको रूपमा व्यहोनु पर्नेछ ।	४.१	साना सिंचाई विशेष कार्यक्रमको लागि उदयपुराटी कृषि विकास शाखाका प्रमूखलाई संयोजक लोकी जिम्मेवारी दिने वा निज नभएको खण्डमा कार्यालय प्रमुखले कुनै कृषि प्राविधिकलाई संयोजक तोकी जिम्मेवारी सुम्पनु पर्नेछ ।
३.४	सामूहिक सिंचाईका लागि जाली, पम्प आदि व्यवस्था गरी तत्कालिन सिंचाई व्यवस्था गर्ने ।	४.२	साना सिंचाईको हितलाई विशेष रूपले सोचिनुपर्ने ।
३.५	दलित, मुक्त कमैया, सामाजिक रूपमा पिर्छाइएका तथा विपन्न वर्गका समूहहरूको हितलाई विशेष रूपले सोचिनुपर्ने ।	४.३	साना सिंचाईको हितलाई विशेष कार्यालय /उदयपुराटी गर्ने जाली गरी अपनाउनुपर्ने आधारहरू तथा कार्यविधि वारे अधिकतम सूचना प्रावाह अभिलेख (Inventory) राख्नु पर्नेछ ।
३.६	महिला कृषक समूहहरूको सहभागिता हुने गरी छनौट हुनुपर्ने ।	४.४	कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया
३.७	आयमलाक कृषि व्यावसायीकरण तर्फ उन्मुख गराउने कार्यक्रम सञ्चालन भएका स्थलहरूमा सिंचाई सुविधा पुऱ्याउने दृष्टिकोण राख्नुपर्ने ।	४.५	सञ्चाना प्रवाह (सामिक जिल्ला कृषि विकास कार्यालय /उदयपुराटी गाउँपालिका कृषि विकास शाखाले साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा अपनाउनुपर्ने आधारहरू तथा कार्यविधि वारे अधिकतम सूचना प्रावाह गराउनुपर्नेछ ।
३.८	यथासम्बन्ध निधारित पकेटहरूको उत्पादन कार्यक्रममा टेवा पाने गरी आयोजनाको छनौट हुनुपर्ने ।	४.६	आयोजन (स्क्रिम) को मोटामोटी लागत र निवेदक संस्था /समूहले व्यहोने आयोजनाको कार्यालयनको लागि सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति वा संस्था /कृषक समूहबाट दर्ताको प्रमाण-पत्र सहित निवेदन/ साग काराम उदयपुराटी गाउँपालिका कृषि विकास शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ (अनसूची १) ।
३.९	बाढी पहिरो आदिले क्षति पुऱ्याएका चालु सिंचाई कुलाहरूमा सासाना दरीमा ल्यूम पाइप र पोलिथन पाइप व्यवस्था गरी तत्कालिन सिंचाई समस्या समाधान गर्ने जस्ता सिंचाई विकासका कार्यहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने ।	४.७	निवेदन उपर्युक्त कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने कुनै पनि सिंचाई आयोजनाको कार्यालयनको लागि सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति वा संस्था /कृषक समूहबाट दर्ताको प्रमाण-पत्र सहित निवेदन/ साग काराम उदयपुराटी गाउँपालिका कृषि विकास शाखामा खुलाउनुपर्नेछ ।
३.१०	सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति /कृषक समूहहरूबाट कार्यक्रमको लागि जायज मगा आउनुपर्ने र तिनको कार्यालयनमा अनिवार्य सहभागिता हुनुपर्ने ।	४.८	छनौट प्रक्रिया (उदयपुराटी गाउँपालिका कृषि विकास शाखाले दफा ३ वर्षोंमा उदयपुराटी कार्यक्रम वारे माग भई आएका निवेदनहरूको प्रारम्भिक छनौट गरी कृषि विकास समिति /गाउँपालिका कृषि विकास समितिवाट पारित गराउनुपर्नेछ । यसरी पारित भएका आयोजना (स्क्रिम) हरूको लागत इम्प्रेट देहाय अनसार हुनु पर्नेछ ।
३.११	प्रतिकूल वातावरणीय असर त्यून पाने किसिमका आयोजनहरूलाई ग्रेतस्त्रहित गर्ने ।	४.९	(क) रु. २५,०००- भन्दा कम रकमको सामग्रीमात्र उपलब्ध गराउने स्क्रिमको सञ्चान्धमा आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५६ को नियम ६३ को
३.१२	सम्भव भएसम्म सिंचाई कार्यक्रम हेर्ने अन्य निकायहरूसँग समन्वय राख्नी अर्थात दोहोरेनपर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	३.१३	साना सिंचाई निर्माण आयोजनाका लागि कृषक सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति /कृषक समूहहरू छनौट गर्दा यस अधि कम्तीमा २ वर्ष साना सिंचाई आयोजना संचालन नभएका कृषक सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति /कृषक समूहहरू छनौट गर्ने ।
३.१४	साना सिंचाई निर्माण आयोजनाका लागि कृषक सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति /कृषक समूहहरू छनौट गर्दा यस अधि कम्तीमा २ वर्ष साना सिंचाई निर्माण आयोजनाका लागि कृषक सहकारी संस्था /उपभोक्ता समिति /कृषक समूहहरू छनौट गर्ने ।	४.१०	साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम कार्यालयन निर्देशिका, २०७६

उप नियम (१०) वर्मोजिम निवेदक संस्था / समूह र समवन्धित कृषि प्राविधिकले संयुक्त रूपमा आयोजनाको लागत तथार गरी स्वीकृतिको लागि उदयपुरगढी गाउँउपालीका कार्यालय / उदयपुरगढी गाउँउपालिका कृषि विकास शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ । स्वीकृति पश्चात उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / उदयपुरगढी गाउँउपालिका कृषि विकास शाखाले उक्त सामग्रीहरूका अनुदान स्वरूप हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ । यस्ता सामग्रीहरूमा पाइप, पम्पसेट (स्थालो टयुबवेल प्रयोजन बाहेक), निमाण सामग्री आदि लिन सकिनेछ ।

(ख) रु. १,५०,०००/- सम्म लागत लाग्ने सम्भावना भएका स्कीमको हकमा इन्जिनियरिङ विषयमा तालिम प्राप्त कृषि प्राविधिक / गाउँउपालिकाका इन्जिनियरले स्वलगत सम्झौतण गरी लागत इष्टिमेट तथार गरी स्वीकृतिको लागि उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / उदयपुरगढी गाउँउपालिकाकृषि विकास शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ग) रु. १,५०,०००/- भन्दा बढी लागत लाग्ने सम्भावना भएका स्कीमको हकमा उपलब्ध भएसम्म कृषि विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायमा कार्यरत इन्जिनीयर / ओभरिस्पर बाट र सो उपलब्ध नभए मात्र अन्य सरकारी निकायमा कार्यरतइन्जिनीयर / ओभरिस्पर / सब्र(ओभरिस्परबाट स्वलगत सम्झौतण गरी लागत इष्टिमेट तथार गरी स्वीकृतिको लागि कृषि ज्ञान केन्द्र) / कृषि विकास शाखामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(घ) यी सबै किसिमका स्कीमको लागत इष्टिमेटको स्वीकृतिउदयपुरगढी गाउँउपालिकाका प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतबाट गर्नु पर्नेछ । उक्त कार्यको लागि आवश्यक पर्ने दै.प्र.भ.उदयपुरगढी गाउँउपालिकाले व्यहोर्नु पर्नेछ ।

(ङ) लागत इष्टिमेट (लागत इष्टिमेट तथार गर्दा आवश्यकता अनुसार इष्टिमेट अंकको ५ प्रतिशत कफिन्जेन्ट्री स्वरूप राखिनेछ, जसमध्ये २.५ प्रतिशत सामग्रीको लागि र वांकी २.५ प्रतिशत लेवर (श्रम) का लागि प्रयोग गर्न सकिने छ । यसरी लागत अनुमान वा खचको विवरण अनुसार उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखाले सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूह तथा सम्पन्न भएको निर्माण कार्यको अन्तिम भुक्तानी र स्कीमको संचालन अवस्था वारे संस्था / समिति / समूहको वैठकबाट निर्णय गराई उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखामा सरकारको प्रचलित आर्थिक एन नियम अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

५६

संशोधन परिचालन तथा कार्यान्वयन योजना (उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखाले सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूहको सहभागितामा कार्यान्वयन योजना तथार पार्नु पर्नेछ । आयोजना कार्यान्वयनमा सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूह र उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखाले आआफ्नो उत्तराधित्र प्रष्ट रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

५.७ इरंगशन इन्जिनियरिङ तालिम (रु. १,५०,०००/- सम्मका स्कीमको लागि इष्टिमेट तथार गर्न सक्ने गरी अमता विकास गर्न नेपाल सरकारबाट मात्यता प्राप्त तालिम संस्था (कृषि तालिम केन्द्र, CTEVT र अन्तर्गतका प्राविधिक शिक्षालय आदि) बाट कृषिमा कार्यरत कृषि प्राविधिकहरूलाई कृषि इरंगशन इन्जिनियरिङ विषयमा तालिम दिन ।

५.८ कार्य सञ्चालन (नेपाल सरकारको प्रचलित एन नियम वर्मोजिम उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखाले अग्रसरता लिई सम्बन्धित सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूहद्वारा पारदर्शिता अपनाई निर्माण कार्य गराउनु पर्नेछ । निर्माण सम्बन्धी प्रक्रियागत एवं व्यवस्थापकिय जिम्मेवारी उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखाको रहनेछ ।

५.९ कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन (डिजाइन, इष्टिमेट र सम्प्रकोता अनुसार आयोजना (स्कीम) को कार्य पूर्ण रूपले सम्पन्न भई सञ्चालन भएको अवस्थामा तपासिल वर्मोजिम कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन दिनु पर्नेछ । निर्माण कार्य सुपरभिजन गर्ने वा फाइलल विल तथार गरी भुक्तानीको लागि पेश गर्ने वा सुपरभिजन गरी फाइलल विल तथार गर्ने प्राविधिकबाट आइटमवाइज कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तथार गरी सम्बन्धित सेवा केन्द्रमार्फत सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूहमा पेश गर्ने ।

- यसरी प्राप्त कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन वारे सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूह तथा सम्बन्धित कृषि विकास शाखालाई निरीक्षण गरी सत्तोषजनक रूपमा सम्पन्न भएको निर्माण कार्यको अन्तिम भुक्तानी र स्कीमको संचालन अवस्था वारे संस्था / समिति / समूहको वैठकबाट निर्णय गराई उदयपुरगढी गाउँउपालिका कार्यालय / कृषि विकास शाखामा पेश गर्ने ।

- वैठकको निर्णय सहित कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि उदयपुरगढी गाँउपालीका कार्यालय / कृषि विकास शाखाका संयोजकको सिफारिसमा उदयपुरगढी गाँउपालीका कार्यालय / नगर / गाउँपालिकाले साधारणतया १ एक) हस्ता भित्र फाइल भुक्तानी दिने व्यवस्था गर्नेछ।
- आयोजनाको प्रकृति अनुसार १-३ पटकमा भुक्तानी दिने। एकेपटक भुक्तानी दिनपर्ने अवस्थामा कार्यसम्पादन प्रतिवेदन तयार पारी स्ट्रिमको सञ्चालनको अवस्थाबाट संस्था / समिति / समूहको बैठकबाट निर्णय गराई संयोजकको सिफारिशमा भुक्तानी दिन सकिनेछ। १ पटक भन्ना बढी किस्तमा रकम भुक्तानी गराउनु पर्ने खण्डमा समझौता पत्रमा स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ।
- उदयपुरगढी गाँउपालीका कार्यालय / कृषि विकास शाखाले कार्यसम्पन्न भएका आयोजनाहरूको जानकारी यथासमय पालीको कृषि विकास समिति / नगर / गाउँ कृषि विकास समितिमा गराउने र सम्बन्धित संस्था/समिति /समूहलाई कार्य सम्पन्नताको प्रमाण पत्र सहित आयोजना हस्तान्तरण गर्ने ।
- ५.१० मर्मत / सम्भार (आयोजना सम्पन्न भई हस्तान्तरण ऐसकेपछि सोको मर्मत / सम्भार गर्ने सम्पूर्ण जिम्मेवारी सम्बन्धित सहकारी संस्था / उपभोक्ता समिति वा संस्था / कृषक समूहको हुनेछ ।
- ५.११ अनुगमन / सुपुरिवेक्षण (साना सिंचाई विशेष कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धित उदयपुरगढी गाँउपालीका कार्यालय / कृषि विकास शाखाको अतिरिक्त सम्बन्धित पालीको कृषि विकास समिति / नगर / गाउँ कृषि विकास समिति, सम्बन्धित कृषि निर्देशनालय, कृषि इन्जीनियरिङ निर्देशनालय र कृषि प्रसार निर्देशनालयबाट गरिनेछ। यस कार्यक्रमको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणका लागि यस कार्यक्रमको अनुगमन तथा भ्रमण खर्च शिर्षक बाट तथा बजेट अपुगा भएमा उदयपुरगढी गाँउपालीका कार्यालय कृषि विकास शाखाबाट छुट्टैरूपको बजेटबाट भुक्तानी गर्न सकिनेछ।
- ५.१२ कृषि इन्जीनियरिङ निर्देशनालयको भूमिका (कृषि इन्जीनियरिङ निर्देशनालयले सिंचाई कार्यक्रम कार्यालयन निर्देशिका, २०७४ कृषि विभाग, सिंचाई कार्यक्रमका प्राविधिक अनुगमन सुपरिवेक्षणको साथे जिल्ला / नगर / गाउँपालिकाले विशेष किसिमको प्राविधिक सहयोग मागे गरेका अवस्थामा सहयोग पुऱ्याउने ।

६. प्रगति प्रतिवेदन

- प्रगति प्रतिवेदन तथा कार्य प्रगतिको मूल्यांकन देहाय वर्मोजिमको प्रतिशतमा समायोजन गरी प्रस्तुत गर्ने पर्नेछ।
- सूचना प्रकाशन, निवेदन संकलन, प्रारम्भिक समेक्षण र प्राथमिकता निर्धारण - १०%
- आयोजना पहिचान, लागत ईस्टमेट तयारी, आयोजना छोनोट समझौता तथा कार्य आदेश - २०%
- कार्य निरीक्षण, कार्य सम्पादन निरीक्षण, कार्य सम्पादन प्रतिवेदन तथा भुक्तानी - ७०%
- साथै मानिक, चौमानिक तथा बारिक प्रतिवेदनहरू जिल्ला समन्वय समिति / नगर / गाउँ कृषि विकास समिति, कृषि निर्देशनालय, कृषि इन्जीनियरिङ निर्देशनालय, कृषि प्रसार निर्देशनालय र कृषि विभाग, अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखामा नियमित रूपले उपलब्ध गराउने ।

७. कार्य तालिका

- उदयपुरगढी गाँउपालीका कार्यालय / कृषि विकास शाखाले साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम अन्तर्गतका आयोजनाको कार्यालयनको लागि एक कार्य तालिका निर्माण गरी यथासमय सम्पन्न गर्ने पर्नेछ।
- कार्यालय / शाखा / संघ सम्पादन**
- यस कार्यविधि निर्देशिकामा जे जस्तो उल्लेख भएता पनि सधिय संरचना कार्यालयन भएपछि लागु भएका कार्यालय / शाखा / संघ सम्पादनलाईको हकमा यसै कार्याविधिमा उल्लेख भए अनुसार र खारेज भएका साधिक कार्यालयहरूको हकमा उप्राप्त उर्तु कार्यालयहरू संग सम्बन्धित भई स्थापना भएका कार्यालय / शाखा वा उर्तु अन्तर्गतका कार्यालयहरूले यस कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम कार्यालयन गर्ने गराउन सकिने छ ।

निर्देशिका तथा नर्मस

- यस साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम कार्यालयन निर्देशिका, २०७४ कृषि विभाग, कृषि प्रसार निर्देशनालयले तयार गरेको निर्देशिका “साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम कार्यालयन निर्देशिका, २०६१ (पहिलो संशोधन, २०७०)” लाई श्रोत आधार वनाई तयार गरेको छ ।

विषय : साना सिंचाई विशेष कार्यक्रमबाट सहयोगको लागि अनुरोध ।

श्री प्रमुख ज्यू
उदयपुराठी गाउँपालीका कार्यालय/
कर्पि विकास शाखा,

महोदय,

हामी निम्नलिखित निवेदन फाराम (क) मा हस्ताक्षर भएका व्यक्तिहरूबाट जिल्ला सिंचाई आयोजनाको लागि साना सिंचाई विशेष कार्यक्रमबाट सहयोग पाउँ भन्न बतर्मान तथा सम्भावित उपभोक्ताहरूको तरफबाट रु १० को हुलाक टिकट टास्त गरी आयोजना कार्यान्वयनमा लाग्ने मोटामोटी बजेट र समूहको निर्णयको प्रिलिली सहित यो निवेदन दिएका छौं। हामीले यस कार्यक्रम अन्तर्गत अपनाउनपर्ने नीति र कार्यान्वयन सम्पूर्ण रूपमा बुझेका छौं र त्यसै अनुसार पूर्ण रूपमा सहमत छौं। यसका लागि आवश्यक निवेदन फारामहरू (क), (ख) र (ग) सम्बन्धित कर्मचारीको महतवाट भरी पेश गरेका छौं।

निवेदक

जल उपभोक्ता समिति/कृषक समूहको अध्यक्ष/प्रतिनिधिको नाम :

हस्ताक्षर :

सम्पर्क नं.:

मिति :

संस्थाको छाप :

निवेदन ग्रात गर्ने कृपि विकास शाखा कर्मचारीको नाम :

दस्तखत :

मिति :

इच्छा: उपरोक्त जल उपभोक्ता निवेदकहरु मध्ये शीर, मध्य र पुऱ्हारबाट प्रतिनिधित्व हुन् पर्न छ। एक परिचारबाट एक जना जग्गा धनीमान सदस्य रहने छ।

क्र.सं.	उपभोक्ता निवेदकहरूको नाम	वार्ड नं.	प्रतिनिधित्व गरेको दस्तखत
१			क्षेत्र वा गाउँ
२			
३			
४			
५			
६			
७			
८			
९			
१०			
११			
१२			
१३			
१४			
१५			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			

४. पुरानो सिंचाई आयोजना भए थोको पृष्ठभूमि

सि. नं.	आयोजनाको नाम	गर्भी सकेको कार्य वर्ग	रकमको श्रोत	रकम	कार्यक्रमको नाम	कार्यान्वयन विधि	हालको स्थिति के
१							
२							
३							
४							

५. पानीको श्रोत

सि. नं.	श्रोतको नाम	किसिम	ओसत जल प्रवाह लिटर /मिनेट	बर्षे	हिउदे	चैते
१						
२						
३						

पानीको श्रोत:

- क. वर्ष भरी हुने
 - ख. ६ महिना हुने
 - ग. बधामा मात्र हुने
- नोट: पानीको श्रोतको किसिम साल भरी पानी हुने वा वर्षामा मात्र हुने के कस्तो हो खुलाउनपर्ने ।

६. आयोजना निकिको अन्य प्रणालीहरू

- ६.१ प्रस्तावित आयोजनाको माध्य तथा तल ५ कि.मि. को दुरीमा अन्य कुनै सिंचाई प्रणाली छ कि छैन :

छ/छैन

- ६.२ यदि छ भने

माथि तिर	तल तिर
मुहान देखिको स्थिति क्षेत्र, दुरी, कि.मि.	मुहान देखिको स्थिति क्षेत्र, दुरी, कि.मि.
रोपनी	रोपनी
संख्या	संख्या

७. निर्विकरण सुधार आयोजनाको सक्षिप्त विवरण

- ७.१ आधारभूत विवरण
- ७.१.१ हालको विवरण
- मूल नहाएको हाल भैरहेको लम्बाई कि.मी.
 - शाखा नहरको हाल भैरहेको लम्बाई कि.मी.
 - कुल सिंचन क्षेत्रफल रोपनी
 - संरचनाहरूको संख्या वटा
 - वर्ष वाली लाग्ने क्षेत्रफल रोपनी
 - हिउँदे वाली लाग्ने क्षेत्रफल रोपनी
 - चैते वाली लाग्ने क्षेत्रफल रोपनी

६.३ पानीको वाँडफाँड सम्बन्धमा कुनै विवाद छ कि छैन ?

- ६.३.१ माधित्त्वो प्रणालीसंग : छ/छैन
- ६.३.२ तल्लो प्रणालीसंग : छ/छैन

८. जल उपभोक्ता कृषकहरूको संगठन

- ८.१ जल उपभोक्ता कृषकहरूको संगठन : छ/छैन
- यदि छ भने जिल्ला जलश्रोत समिति वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा सरक्षा दर्ता भएको : छ/छैन
- उपभोक्ताहरूको संगठित हुन तयार छन कि छैनन ? : छ/छैन
- निर्माणको विभिन्न चरणमा सहभागिता जटाउन तयार छन कि छैनन ? : छ/छैन

- ९.३ निविकरण सुधार आयोजना हो ?
- ९.४ निविकरण सुधारभए हाल चालु अवस्थामा छ कि छैन ? : छ/छैन
- ९.४.३ कुनै खास व्यवस्था वा प्रथा नभएको ()
- ९.४.४ प्रस्तावित आयोजनाको निर्माण नविकरण सुधार भएपछि त्यसको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार गर्ने पूर्ण जिम्मेवारी लिन उपभोक्ताहरू तयार छन कि छैनन ? : छ/छैन

- ९.४.१ जल उपभोक्ताहरू स्वयंद्वारा ()
- ९.४.२ अन्य कुनै संस्थाद्वारा ()
- ९.४.३ कुनै खास व्यवस्था वा प्रथा नभएको ()
- ९.४.४ प्रस्तावित आयोजनाको निर्माण नविकरण सुधार भएपछि त्यसको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार गर्ने पूर्ण जिम्मेवारी लिन उपभोक्ताहरू तयार छन कि छैनन ? : छ/छैन

- ८.१.२ प्रस्तावित कार्यको विवरण
- विस्तार वा नयाँ थानु पर्ने मूल नहरको लम्बाई कि.मी.
 - विस्तार वा नयाँ थानु पर्ने शाखा नहरको लम्बाई कि.मी.
 - विस्तार वा नयाँ थानु पर्ने सिचित क्षेत्रफल रोपनी
 - विस्तार वा नयाँ थानु पर्ने संरचनाहरूको संख्या वटा
 - थप वर्षे बाली लाने क्षेत्रफल रोपनी
 - थप हिउदे बाली लाने क्षेत्रफल रोपनी
 - थप चैते बाली लाने क्षेत्रफल रोपनी

८.२ आधारभूत समस्या (विवरण छोटकरीमा उल्लेख गर्ने)

- ८.२.१ मुहान थाट पानी लाउँदा पर्ने समस्या :
- ८.२.२ मूल नहरमा पानी चुहिने समस्या :
- ८.२.३ मूल नहर भल्कै वा चुहिने समस्या :
- ८.२.४ स्थायी स्टूक्चर भए नम्भएको:
- ८.२.५ सिचाई व्यवस्थापनको लागि सेडहरू भए नम्भएको
- ८.२.६ नदी कटान पहिरो जाने :
- ८.२.७ अन्य समस्या :
- ८.३ सहयोगको आवश्यकता
- ८.३.१ मुहानमा नदी नियन्त्रण : गर्नुपर्ने/नपर्ने.....
- ८.३.२ बांध वा इन्टरक निर्माण : गर्नुपर्ने/नपर्ने
- ८.३.३ मूल नहरको केही ठाउँ लाईनिङ : गर्नुपर्ने/नपर्ने
- ८.३.४ खोल्सा तथा अन्य ठाउँमा स्थायी स्टूक्चर : बानाउनु पर्ने/नपर्ने
- ८.३.५ मूल नहर : क्षमता बढाउने / लम्चाई बढाउने / दबै
- ८.३.६ शाखा नहर : नयाँ निर्माण गर्नुपर्ने / क्षमता बढाउने / लम्चाई बढाउने / सबै

- ८.३.७ पानी बढाउका लागि आवश्यक संरचना : गर्नु पर्ने/नपर्ने
- ८.४ जल उपभोक्ता कष्टकहरू स्वयंले निर्माण गर्न तसकुका कारणहरू (चिन्ह लगाउनहोला) :
- ८.४.१ ठूलो रकमको आवश्यकता पर्ने ()
- ८.४.२ प्राविधिक सीप र जान नम्भएकोले ()

- ८.४.३ छैरे पटक विग्रे भल्केकोले स्थायी समाधान खोजेको ()
- ८.४.४ जल उपभोक्ताहरूमा संगठनात्मक स्वरूप नम्भएको ()
- ८.४.५ संगठन भएतापनि सक्रियता नम्भएको ()
- ८.४.६ छैरे पटक कोशिस गरेर असफल भएको ()

९. जल उपभोक्ता कृषकहरूको अप्रसरता आयोजनाको कार्यमा लाग्ने कुल खर्चमा निम्न अनुरूप सहभागिता व्यहोरने :
- ९.१ रकममा प्रतिशत
- ९.२ श्रमदानमा प्रतिशत
- ९.३ जित्सीमा प्रतिशत

四
一
二
三
四

इन्तार / पम्पसेट निमाणको लागं

१. सार्वजनिक स्थानमा इनार / पम्पसेट सिंचाई योजनाको हकमा इनार खन्ने
वा पम्पसेट गाड्ने समस्या : छ / छैन

२. इनार खन्ने वा पम्पसेट गाड्ने जग्गाको इच्छापत्र वा लालपुर्जाको परितिपालिपि:
छ / छैन

३. पम्पसेट गाडेको स्थानबाट पानी वितरण गर्ने खेतवारीका 'औसत दुरी :
..... कि.मी.

४. पम्पसेट वा इनारबाट सिंचित हुने क्षेत्रफल : हेक्टर

५. पम्पसेटको रेखेद्वयको लागि सेड हाउस : बनाउनु पर्ने / नपर्ने

६. पम्पसेट मर्मत / सम्भारको लागि समूहको हितकोष रकम : सौजदात छ /
छैन

इनार / पम्पसेट निमणिके लागि

१. सार्वजनिक स्थानमा इनार / पम्पसेट सिंचाई योजनाको हकमा इनार खन्ने वा पम्पसेट गाड्ने समस्या : छ / छैन
२. इनार खन्ने वा पम्पसेट गाड्ने जगाको इच्छापत्र वा लालपुर्जाको परिलिपि: छ / छैन
३. पम्पसेट गाहेको स्थानवाट पारी वितरण गर्ने खेतबरिका औसत दुर्ति :

लागत इधिमेट अनुसार उपभोक्ता तथा उदयपुरगढी गाँउपालिका कार्यालय /कृषि विकास शाखाले सम्पन्न गर्ने कार्यको बैंडफाट

कार्य राष्ट्रपति गर्ने मिति :

साना सिंचाई विशेष कार्यक्रम सम्बन्धी समझौता पत्र (नमूना)

१. यो समझौता पत्र सहकारी संस्था / जल उपभोक्ता संस्था / कृषक समूह र कृषि विकास शाखा वीच साना सिंचाई योजना कार्यान्वयन प्रयोजनको लागि प्रयोग गरिनेछ ।
२. यो समझौता, समझौता भएको मिति देखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।
३. उपभोक्ता समहल्ले समझौता भएको मितिले १५ दिन भित्र कार्य शुरू गर्नपर्नेछ ।
४. यस साना सिंचाई योजनाको निर्माण कार्य उपभोक्ता समूह आफूले गर्नुपर्नेछ । आफूले तगारी दोश्रो व्यक्ति वा सस्थालाई ठेककापटा दिई गराउन पाइने छैन ।
५. कृषि विकास शाखाले उपभोक्ता समहलाई इस्टिमेट अनुसारको कार्य सञ्चालन गर्न आयोजनाको प्रकृति अनुसार बढीमा तीन किस्तमा रकम उपलब्ध गराउने छ । पहिलोमा प्रतिशत, दोशेमा प्रतिशत र अन्तिममा प्रतिशतले उपलब्ध गराउने छ ।
६. प्रथम किस्ता स्वरूप रकम प्राप्त गर्न सम्बन्धित उपभोक्ता समूहले किस्तमा १५ प्रतिशतसम्मको प्रारम्भिक कार्य पुरा गरेको हुन् पर्नेछ ।
७. किस्ता भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित प्राविधिकवाट कामको मूल्याङकनको आधारमा रकम भुक्तानी गरिनेछ ।
८. उपभोक्ता समूहले यसे योजनाको लागि आमने समूहकोशेत बाहेक कुनै सरकारी, गैद्ध सरकारी संघ संस्थावाट सहयोग, अनदान आदि प्राप्त गरेको भए स्पष्ट रूपमा कृषि विकास शाखालाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
९. उपभोक्ता समूहले काम गर्दा कृषि विकास शाखावाट खटिएका प्राविधिकहरूले दिएको निर्देशन अनुसार गर्नु पर्नेछ ।
१०. अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्ने सम्बन्धमा सुपारिभजन गरी फाइल विल तथार गर्ने प्राविधिकवाट कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तथार गरी उपभोक्ता समूहको वैठकवाट निर्णय गराई कृषि विकास शाखामा प्राप्त भएको सात दिन भित्र सम्बन्धित समूहको नाउमा बैक चैक मार्फत भुक्तानी दिइनेछ । यस योजनाको निर्माण कार्य सोही आ.व. भित्र सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

१२. उपभोक्ता समूहको लापरवाहीको कारणवाट कार्य सम्पन्न नभई हानी नाकेसानी भएमा त्यसको सम्पूर्ण जिम्मेवारी उपभोक्ता समूहको हुनेछ ।
१३. उपभोक्ता समहल्ले निर्माण कार्यको सार्वजनिक जानकारी (Public Auditing) गराउनपर्नेछ ।

१४. समझौता भएको मिति देखि दिन भित्र यो समझौता बमोजिमको सम्पूर्ण कार्य (डिजाइन र इस्टिमेट अनुसार) पूर्ण रूपमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइरेन्ड ।
१५. आयोजना सम्पन्न भई हस्तान्तरण भैसकेपछि सो को मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्य सम्बन्धित उपभोक्ता समूहको हुनेछ ।
१६. निर्माण कार्य अथवा यस सम्बन्धी कुनै विवाद आएमा आर्थिक विकास समितिको निर्णय तै अन्तिम मानिनेछ ।
१७. यो समझौतामा उल्लेख भएका कुराहरूमा यस बमोजिम र अन्य कुराहरूमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुने ।

आजाले
माधव सुवेदी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत